

Relatoria

IV Trobada d'Energies Comunitàries
Espai Jove Les Basses
Divendres, 10 de novembre de 2017
De 16 a 19 h

[energiescomunitaries.barcelona]
TW - [@ComunitariesBCN](https://twitter.com/ComunitariesBCN)
FB - [@energiescomunitaries](https://www.facebook.com/energiescomunitaries)

Dades de participació

Total de participants: 11 dones i 6 homes

Nombre d'intervencions

- Dones: 26 intervencions.
- Homes: 16 intervencions.

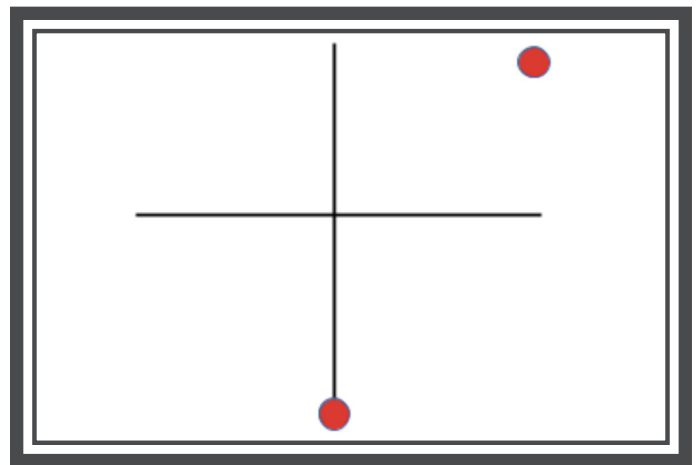
Presentació dels projectes participants

En Martí, de l'Espai Germanetes, contextualitza la sessió recordant les dues sessions anteriors.

ESPAI GERMANETES I JARDINS D'EMMA (MARTÍ ARDANAZ)

En Martí fa una breu explicació sobre l'evolució de Germanetes i Jardins d'Emma respecte a la relació de PARTICIPACIÓ i de GESTIÓ.

Espai Germanetes va començar amb un Pla Buits. Actualment, des de l'Associació de Jardins d'Emma, s'estan realitzant unes càpsules amb les escoles a l'Avinguda Roma, que suposa un treball amb agents concrets més que una participació oberta amb la comunitat.

PLA BUIITS (MIQUEL REÑÉ*)

El 2011 comença l'activitat a l'Espai Germanetes a través del moviment del 15M. El 2012, el departament d'urbanisme de l'Ajuntament proposa engegar el Pla Buits perquè no disposava dels recursos per gestionar diferents espais disponibles. Realment, es tracta d'una mesura de govern i no d'un pla.

Aquesta acció va tenir un fort i inesperat impacte en l'àmbit social, i va suposar un elevat grau d'empoderament de la ciutadania.

El Pla Buits no tenia un precedent jurídic i es van anar adaptant els tipus de permisos existents per a poder desenvolupar les diferents activitats.

*ANTIC RESPONSABLE DE PLA BUIITS

PLA BUIITS (GEMMA RAMA*)

Avui en dia hi ha 14 Pla Buits en funcionament, dels quals 10 s'incorporen el nou conveni de Patrimoni Ciutadà i 4 són de la segona sèrie de Pla Buits, que ja incorporava canvis respecte a la gestió.

*ACTUAL RESPONSABLE DE PLA BUIITS

HORT AMB GRÀCIA (JÚLIA VOLPE)

És un hort que es troba a Canyelles i que inicialment estava dividit en hort social i hort comunitari.

El grup de l'hort social està treballant en un servei prelaboral amb ATRA, que fan atenció a persones amb malalties de salut mental. Els participants han rebut formació en horticultura ecològica i ha estat un èxit. L'hort comunitari estava obert a la participació de les persones del barri.

Finalment, no s'ha produït aquesta divisió entre hort social i comunitari, ja que ambdós espais s'han treballat conjuntament amb les persones que col·laboren a l'hort. Ha estat una manera de promoure la inclusió social en l'espai superant l'estigma que acompanya a les persones amb trastorn mental, ja que en general no s'educa per a convidaure amb aquestes realitats diverses.

PATRIMONI CIUTADÀ (MAURO CASTRO – HIDRA COOPERATIVA)

Barcelona disposava de dues formes noves respecte a la gestió d'espais de propietat municipal: la gestió cívica i el pla Buits. A més, també es realitzava la cessió de locals públics i del patrimoni de l'Ajuntament a entitats de la ciutat, però de forma poc transparent.

Aquesta gestió comunitària d'allò públic, i que forma part d'allò que entenem com Comuns Urbans, necessitava un marc jurídic. El conveni de patrimoni ciutadà pretén establir les normes per a la gestió de part d'aquests comuns urbans: els locals municipals, els solars públics i els equipaments.

El 21 de novembre es presenta el Conveni de Patrimoni Ciutadà. En aquest conveni s'estableixen:

- Principis i criteris comuns per cedir el patrimoni a les entitats
- Eines d'organització per a la gestió d'aquest patrimoni: taula de patrimoni ciutadà i capa tècnica de l'Ajuntament
- Pacte de corresponsabilitat: relació de responsabilitats i obligacions de l'administració i els col·lectius
- Cens de locals i publicació del catàleg de locals espais de governança i participació, tant en l'àmbit tècnic com ciutadà
- Oficina tècnica, que pugui acabar donant resposta a altres situacions que es presentin, com pot ser la gestió de serveis (ex. espais de criança, etc.)

PATRIMONI CIUTADÀ (ALBERT MARTIN - TÈCNIC DE DEMOCRÀCIA ACTIVA)

El conveni de patrimoni ciutadà és un programa que regularitza l'ús de parcel·les, locals i serveis contemplats com a municipals a través de la gestió comunitària.

El conveni estableix els criteris d'adjudicació i els indicadors de seguiment, amb els quals es justifica la continuïtat de la cessió de l'espai a l'entitat. A més, s'incorpora el concepte de BALANÇ COMUNITARI, que permet avaluar aquesta cessió utilitzant criteris assimilables als del balanç social de les entitats (pam a pam).

La sessió s'ha realitzat en un ambient distès i participatiu. No obstant això, s'havia previst fer una dinàmica de debat per grups perquè havien confirmat molts participants però en ser un nombre prou reduït de persones es decideix entre totes les presents fer una sessió de debat conjunt i finalitzar el debat una hora abans. Les idees clau que sorgeixen són:

ESPAI DE TITULARITAT PÚBLICA I ESPAI PÚBLIC

- Diferenciar entre espais de titularitat pública i espai públic. L'espai públic no es pot regularitzar com a patrimoni ciutadà, perquè és propietat de la ciutadania i lloc de conflicte.
- El conveni de patrimoni ciutadà pretén regularitzar l'ús i la gestió comunitària en els sòls de titularitat pública, no de l'espai públic.
- Com afectarà el canvi de normativa de seguretat ciutadana (ordenança de civisme) a la regulació de l'acció comunitària?
- Els comuns urbans impliquen gestió comunitària.

GESTIÓ DELS ESPAIS

- S'evitarà que el patrimoni ciutadà sigui gestionat per grans empreses del tercer sector perquè en el Conveni s'especifica que les entitats gestores han d'estar arrelades al territori.
- S'hauria de potenciar l'apoderament de grups petits en vers organitzacions amb més experiència perquè els primers puguin gestionar aquests espais i no es converteixin en monopoli de les grans entitats.
- S'està estudiant la fórmula per a acotar aquesta gestió a entitats arrelades al territori, però és difícil perquè la legislació no ho permet.

CRITERIS I INDICADORS EN EL CONVENI (BALANÇ COMUNITARI)

- S'han treballat els criteris del conveni aplicant el balanç social a l'acció comunitària (pam a pam, balanç social xes). També s'han aplicat aspectes territorials, però s'està veient com garantir l'arrelament.
- No es tracta de fiscalitzar la gestió sinó que es tracta de posar uns requisits a través de l'autoavaluació.
- És possible mesurar amb indicadors l'acció comunitària?

RENDICIÓ DE COMPTES

- Els projectes hauran de presentar memòria, com a rendició de comptes i d'exercici de transparència.
- Seria important preveure que aquest mecanisme del balanç comunitari no es converteixi en un sistema pervers cap a les organitzacions més petites que no estiguin capacitades per a enfrontar-se a temes d'indicadors, memòria, etc.
- Facilitar a les organitzacions altres mecanismes per a fer aquesta rendició de comptes: infografies, vídeos amb entrevistes, observació participant pels tècnics, evitar el llenguatge administratiu, etc.

ALTRES IDEES

- Aprofitar aprenentatges d'altres experiències. Es pot agafar com a model una experiència similar al Pla Buits que es va fer a Ciutat Vella fa uns anys, on hi havia 24 solars de propietat privada i pública sense ús. Es va desenvolupar un pla on els veïns deien que necessitaven i l'ajuntament realitzava actuacions en els solars per a donar-hi resposta.
- Concepte d'urbanisme cooperatiu
- El verd de la ciutat té un gran potencial comunitari i és un espai a conquerir per la ciutadania. L'avantatge de la gestió comunitària és que sol ser més econòmic.
- Actualment s'estan remarquant els aspectes socials en els concursos públics.

POTÈNCIA D'ALLÒ COMUNITARI

- El repte és veure com les institucions es relacionen amb allò comunitari, com es trenquen algunes maneres de funcionar dels tècnics de l'administració, innovar en les formes de funcionar. No obstant això, els tècnics són reticents si no hi ha jurisprudència que avaluï aquest funcionament, com és el cas de la territorialitat, que no està reconeguda per la llei.